

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, ugyedévre 3 K, — L
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 L

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Haladás vagy maradás.

Hamis a mai helyzetet csak a bankkérdés szempontjából nézni. Látjuk, hogy Magyarországot másodrendű tényezővé akarják deklasszifikálni, hogy Ausztria agresszivitása minden téren nőttön-nő, hogy a trializmus közeledik, hogy Ausztria népeiben mindinkább erősbbodik az a tudat, hogy Magyarország csak, mint függvénye Ausztriának biztosítja Ausztria gazdagodását. *Ilyen helyzetben nincs más választás, ilyen körülmények között küzdeni kell Magyarország érdekeiért.*

De a hatalom sem mondhatja, hogy kötelességének megfelelt, ha egy pár kardvágást csinál, aztán elhagyja a helyét, hanem küzdenie kell, míg erő van izmaiban.

Aki ma az önálló bank felállítását lehetetlennek tartja, az későbbben is lehetetlennek fogja tartani. És aki az önálló bank felállítását nem tudja keresztülvinni, még kevésbé viheti keresztül az önálló vámterületet. Mert az önálló magyar jegybank végre is Ausztria érdekeit alig érinti, az

önálló vámterület minden osztrák polgár, minden mariahilfi dobozkészítő érdekeit veszélyezteti.

Az önálló bank helyébe a készfizetést engedménynek elfogadni, valóságos szemfényvesztés, attól függővé tenni a bankszabadalom megújítását, valóban nem vehető komolyan.

Kibővitik a kórházat.

Két millió költséggel. Elkészültek a tervek is.

Végre valahára elkészültek a debreceni közkórház kibővítési tervei és azokat a részletes költségvetéssel együtt beterjesztette a tanácshoz Aczél Géza főmérnök. A kibővítésre szükség van, hogy a kórházi botrányok megszűnjenek, de különösen a tulzsufoltság.

Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy a közkórház kibővítése nem Debrecen érdeke, mert a város betegforgalmát a mostani, 203 ágyra berendezett kórház is képes lebonyolítani. A kibővítés inkább

Hajduvármegye és az állam érdeke, mert a betegek 50%-a nem debreceni.

Két millió koronánál jóval többbe fog kerülni a kórház kibővítése és felszerelése. Ilyen óriási befektetést nem tehet a város közönsége — állami érdekből. *Tehát a kibővítés állami érdek lévén, a költségekhez az államnak is hozzá kell járulni.* A kibővítés részletes tervei és költségvetése a következő:

Az emeletes felvételi épületre a második emelet építése 58,000, a sebészeti osztály emeletesre emelése 148,000, az elkülönítő (belgyógyászat) osztály átalakítása 16,000, a szemészeti osztály (eddig az elmebetegek pavillonja volt) emeletesre építése 51,000, a belgyógyászati férfi és női pavillon kétemeletesre építése 65—65,000, a gépész és tüdőlakás (uj) 29,000, a konyhaépületnek emeletesre építése 48,000, a hullaház átalakítása 2,400, az új emeletes, elmebeteg-pavillon 160,000, az elkülönítő pavillon, külön nők és férfiak részére 31—31,000, a viztoronynak 5 méterrel való fölemelése, hogy a második emeletre is

Nézzé meg a FEKETE kirakatait.

Az ördög bibliája.

A kártya története és divatjai.

Az őszi szél már vidáman fútyol oda-künn, mindenki behuzódik a szobákba. A tea gőzölög és — előkerül a kártya, hogy egy kicsit elűzzék vele a hosszú estét. Az ördög bibliáját nem kell bemutatni: ismeri azt mindenki. De ami a legérdekesebb, azt már kevesen tudják, hogy t. i. a tarokk, a francia, a rendes kártya alakjai mindig ezek voltak, amik ma. A piros alsón mindig a krowni pásztor gondolkozott, a tők disznón idők ideje óta a szénakazalba könyöklő pásztorgyerek volt, a piros felsőn ember- emlékezet óta Geszler Herman tartja sólyommadarát. Pedig a kártyakészítők megpróbálták az alakot változtatni, vagy pedig a kártyákat politikai vonatkozásokkal díszíteni.

Voltak, akik történeti alakokat rajzoltak rájuk: a pikk-király VII. Károly volt, a káródáma az ünnepelt Sorel Agnes, a pikk-dáma az orléáni szűz volt, a többi figurákat is a történelemből vették. De ezekkel a kártyákkal senki sem akart játszani, mindenki a régiéket követelte.

A francia forradalom idején természetesen a királyokat még a kártyában sem akarták megtűni. Új kártyákat csináltak, de ezeken a királyok: Moliéra, Lafontaine, Voltaire és Rousseau voltak. A női alakok a köztársasági erényeket jelképezték, a többi figurák ismert jakobinusok voltak. Volt olyan kártya, a hol Mac Mahon, Grévy, Pitt és Hugó Viktor voltak a királyok; a kereskedelem, ipar, művészet, tudomány voltak a királynők; a disznók: Páris, Lyon, Marseille, Bordeaux városok cimerei voltak. De a francia forradalom elmúlt és eltűntek a kártyák is.

Később, Boulanger tábornok, mikor csillaga feltűnt, akkor politikai vonatkozásokkal bíró játsszmákat készített, de ezeknek nem volt keletjük. A kártyázók nem akartak tudni semmi változtatásról, meg akartak maradni és meg is maradtak a megszokott figurák mellett, a melyeket 1892-ben, Jaquin Gringagneur készített a buskomor VI. Károly fölvidítására. Azóta a kártyákon a rajzok ugyanazok; talán kissé esetenek is, a művészet tekintetében is sok kitérés volna tehető, de azzal a kártyások nem törődnek. Dávid, a kitűnő festőművész és rajzolás szintén megkísérelte és új kár-

tyákat festett, a melyek művészi kivitelben messze fölülmultak a most használatban levőket, de az ő fáradsága is hiába való volt.

Magyar kártyajátékosok is megpróbálkoztak azzal, hogy az idegen nagyságok helyett magyar történeti alakokat és kiváló-ságokat rajzoljanak a lapokra — de ezek a kártyák sem tudták kiszorítani a régiéket. És így a régi kártya maradt a legkedveltebb.

Magát, a kártyajátékot sem tudja egy más játék sem tulszárnyalni. A kártyajátéknak ezt a páratlan közkedveltségét jellemzi a következő, ismert történet:

Nagy földrengés van. Házak omlanak össze, az utcák tele vannak menekülőkkal, siránkozókkal. Mentenek, a kit, a mit csak lehet. A segítők egyszerre csak az egyik épen maradt házban világosságot látnak. Odasietnek azon hiszembem, hogy talán ott is vannak sebesültek. Benyitnak és ekkor valaki rájuk kiált:

— Mit háborgatják az embert! Hisz itt nem lehet játszani... Az előbb is úgy dömböltelek...

A szobában tarokkozók ültek.

Diszművek, Regények, Képes mesekönyvek, Zoltá-Harmathy antuquariumban
raf, Imakönyvek, Gámulatos olcsón kaphatók a Fűvészkert-u. 14. Pénzmeztakarítás ott vásárolhat

kellő nyomással birjon, 10,000, az építés tartamára és az épületek tisztogatásakor is mindig szükséges barak 27,000, a kórháztelep magas nyomású gőzfűtése, melyet a föld alatt vezetnek, a vízvezeték, csatornázás, a gőzmosó berendezés, a gáz és villamos világítás bevezetése összesen 960,000 koronába kerül. Ide nincs számítva a butor és egyéb felszerelések.

Ezen, feltétlenül szükséges kibővítésekkel a kórház 203 helyett 448 beteget lesz képes befogadni, tehát 245 lesz az ágyszaporulat.

Külön telepen épül a járványkórház és a fertőtlenítő intézet: a mikepécsi országút mellett. Az építési költség 972,000 koronába kerül.

Az előirányzat szerint az emeletes megfigyelő 72,000, a kanyarós 77,000, a vörhenyes 69,000, a ritka járványos betegek földszintes pavillonja 46,000, a tifuszosok emeletes pavillonja 69,000, a számárhurutos (emeletes) 77,000, a felvételi (emeletes) 75,000, a földszintes fertőtlenítő 75,000, az igazgatói lakás 55,000, az orvososé 31,000, a gépész és fűtő lakása 28,000, az emeletes konyha és gőzmosó 78,000, a kerítés 35,000, a gőzfűtés pedig 80,000 korona összegbe kerül. Lesz a telepnek külön vízvezetéke, villamos világítása és csatornázása. A szennyvizet a villamos telep csatornájába fogják vezetni. A járványkórházat 113 ágyra rendezik be. A mostani járvány-barakot fentartják nagyobb járványok esetére. A butor és egyéb felszerelési költségek természetesen nem szerepelnek az előirányzatban, úgy, hogy a város közegészségügyének alapos rendezése erősen felülhaladja a két millió koronát.

Kereskedelmi bíróságok létesítése.

A szakoktatás fejlődése.

A kamara közgyűlése.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara tegnap tartott közgyűlésén, melyet Szent-Királyi Tivadar elnök vezetett, kiválóan jelentős ügyek egész sora került tárgyalás alá.

A mult közgyűlés óta elintéztett fontosabb ügyekről előterjesztett elnöki jelentés tárgyaiból kiválóbbak a kamara kerületben ismét rendezett háziipari tanfolyamokról, az 1911. évben Turinban rendezendő kiállításra részvételi előkészítés, és egy Londonban magyar kereskedő ifjak továbbképzése céljából létesítendő internatus érdekében tett intézkedések.

Majd a kamara titkárai számoltak be tanulmányuti tapasztalataikról. Szávay Gyula Svájcban, Franciaországban és Angliában az ipari termelést, ipari szervezkedést tanulmányozta, részt vett a nancy-i nemzetközi iparjogvédelmi kongresszuson, megtekintett számos kiállítást. Dr. Rédei s. titkár a Bosznia—Hercegovina közgazdasági viszonyait tanulmányozó kereskedelmi kiándulásban vett részt. Dr. Rác s. titkár a német iparművészet fejlődését, helyzetét és eredményeit tanulmányozta; a beszámolókat

a közgyűlés élénk tetszéssel fogadta és ki-nyomtatásukat elhatározta.

A közgyűlés tárgysorozatából három, különösen országos érdekű kérdés emelkedik ki.

A kamara oly központi szerv létesítéséért lépett sikra, mely a magyar külkereskedelmi politika állandó dolgozó és harcos szerve legyen.

Mozgalmat indít továbbá a hosszulejáratu, törlesztéses ipari hitel intézményes, országos megszervezéséért. Ezzel régóta panaszt bajoknak orvoslását kísérel meg.

Ugyancsak mozgalmat indít a kamaránál szervezendő állandó kereskedelmi bíróságok létesítését lehetővé tevő törvényreform érdekében.

Örömmel állapította meg továbbá a közgyűlés a kamarakerület szakoktatásának nagymérvű fejlődését.

A kamara a földmivelésügyi minisztertől 12,000 koronát kapott ismét a háziipari tanfolyamok fenntartására. Még sokkal jelentősebb összeg az, melyet a kereskedelemügyi miniszter az ipari továbbképző tanfolyamok egész sorozatának feantartására fordít. A kamara saját erejéből is jelentősen segít az ipari és kereskedelmi továbbképző tanfolyamokat. A tanfolyamoknak egészséges fejlődésére, a szakoktatás magas fokú fejlesztésére sikeresen működnek a debreceni fémipari és szatmári faipari állami szakiskolák. A kamara méltányolva a tanfolyamok sikeres működését, mely ez intézmény köré a tanulni vágyó iparosság válogatott seregét gyűjti, elhatározta, hogy a kiváló tanoncok és a kiállításon kitűnő iparosok kitüntetésére veretett két ezüst érmén kívül harmadik ezüst érem kitüntetést alapít, a tanfolyamokon kiváló eredménytel végzők részére.

Még nagyszámu ipari, kereskedelmi panaszos ügyet, szakvéleményt kérő megkeresést tárgyalt a közgyűlés, végül segélyeket adományozott: a szolnoki iparos továbbképző tanfolyamnak 400 koronát, a szatmári és nyiregyházi kereskedő továbbképző tanfolyamnak 300—300 koronát, a debreceni pincér szakiskolának pedig 200 koronát.

A válság. Andrássy-miniszterium.

Politikai körökben egészen biztosra veszik, hogy az új kabinet a jövő hét vége felé megalakul. Az új miniszterium élén *Andrássy Gyula* gróf fog állani, aki a belügyminiszteri tárcát is megtartja, *Wekerle* pénzügyminiszter marad, *Mezőssy* földmivelési miniszter lesz és *Szivák Imre* az igazságügyminiszteri tárcát kapja.

Az intéző-bizottság tegnapi ülésén *Kossuth Ferenc* kijelentette, hogy a koronatanács hétfőn kezdődik és esetleg több napig fog tartani. Ezen a koronatanácson fogják az ugynevezett engedményeket precizirozni. A kabinet kinevezését péntekre várják.

Dacára annak, hogy az engedmények nem egyebek „elvi” kijelentéseknél, a korona részéről még mindig nehézségek támasztanak, úgy hogy *Kossuth* az este megint arról beszélt, hogy pártjával ellenzékbe megy, ha a kormány által most megállapított kibontakozási javaslat Bécsben akadályokra talál.

Másrésről azonban úgy halljuk, hogy mindezt csak azért kurtölik, hogy a magyar kormány gyö-

zelme annál nagyobbak tűnjék fel.

Ezalatt a Justh párt teljes erővel készül a küzdelemre. Most már bizonyos, hogy a kabinet bemutatkozását is megobstruálják. Arról pedig, hogy az indemnitást keresz-tül engedjék, szó sem lehet. *Lányi Mór* tegnap este a pártkörben azt mondta, hogy ezzel a kormány-nal egyáltalában nem lehet a párt-nak tárgyalásokba bocsátkozni.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Az esperesek értekezlete. A tiszántuli ref. egyházkerület közgyűlése előtt az esperesek hétfőn délelőtt értekezletet tartanak a főiskolában.

Jelölés a német tanszékre. A debreceni ref. főiskola bölcsészeti fakultásán rendszeresített, német nyelvű tanszékre a jelölést hétfőn délután 3 órakor fogja megejteni az igazgatótanács.

TÁRSAS ÉLET.

Politika a kávéházban.

Két barát egy-egy kormányparti lap olvasása közben:

— Éljen, éljen!

— Ha szabad kérdeznem elvtárs, miért e nagy lelkesedés?

— Még kérde? — Hát nem olvasta?

A válságnak vége. A kormány megegyezett a koronával. Hála Isten, most már boldogok vagyunk. Nagy diadal.

— Micsoda diadal? Hol a válság vége? És Justh? ...

— Ön nem tud olvasni. Justh le van tárgyalva. *Kossuth*, *Apponyi* és *Andrássy* a győztesek. Az egész vonalon.

— ???

— Hát a dolog a következőképp történt. A koalíciós kabinet interimisztikus jellege kooperációs intenciók folytán perpetuáltott. A korona koncessziójából a kooperációs minisztereknek joguk lesz a banklicencia prolongálása mellett az annexiós és reguláris büdzsüket s a dreadnoughtokat megszavazni az osztrák kancelláriával, delegációval és fináncörökkel a militaris kérdésekben intenziv purparlékat és traktámokat folytatni in tempis aeternibus. No hát, most feleljen ön. Nem vivmányok ezek?

— Várjon kérem. Még szédül a fejem a sok idegen kifejezéstől. És ezek után mit fognak most tenni Justh-ék? ...

VÁRMEGYE.

Nagy kanyarójárvány. H.-bőszörményben a kanyarójárvány miatt az összes iskolákat bezárták. A megbetegedések száma kétszáznál több.

Hajdúvármegye Kossuth temetésén. *Bárczy István* budapesti polgármester táviratban értesítette az alispáni hivatalt, hogy a megye küldöttséggel képviseltesse magát *Kossuth Lajos* hamvainak a *Ke-repesi* temetőben épített, gyönyörű mauzoleumban való elhelyezésénél. Az ünnepélyes aktus november 25-én, csütörtökön délelőtt fél 11 órakor lesz. A vármegyét az önként

jelentkező bizottsági tagokon kívül a főispán, az alispán és a tisztifőügyész fogják képviselni.

Helyszíni szemlék. A püspökladányi távirtdirektori-oszlop telítételep vezetősége kérvényt intézett a megyéhez, hogy a telepen összegyűlt vizet a Borbás-tóba, onnan pedig a Berettyó-csatornába vezethesse le. A helyszíni szemlést az alispán november 28-ára tűzte ki. A nádudvari vadvizek lecsapolására az alispán előzetes engedélye alapján a csatornát már építik is. A helyszíni szemle nov. 30-án lesz.

Öngyilkos cselédleány. Felakasztotta magát.

Szerelmi bánat, vagy életuntagság.

Hajdunánáson tegnap délben öngyilkos lett egy 14 éves cselédleány. Felakasztotta magát s mire tettét észrevették, már halott volt. A vizsgálat pedig megindult, hogy megállapítsa, mi készítette a fiatal leányt végzetes tettére.

Nagy Katalin cselédleány Tokaji Imre hajdunánási mézárosnál szolgált. A leány néhány nap óta feltűnően buskomor volt. Senkinek sem tudta, hogy mi bántja a leányt, bár valószínű, hogy ezt is a szerelem téve.

Tegnap délben keresték a leányt s nem találták. Tüvé tették az egész házat, míg végre megtalálták a padláson, a hol felakasztotta magát. Levágták a kötélről a még meleg testet, mely ekkor már csak teteme volt Nagy Katalinnak.

Az öngyilkosságról értesítették a kir. ügyészséget, mely a temetésre az engedélyt megadta.

SZEZON.

Naptár.

- November 19. Pénteken.**
Hajdu Marcellé, Szendy Árpád, Mooshammer Román és Reininger Otti hangversenye a Bikában. Kezdet: 8 órakor.
- November 21. Vasárnap.**
Az Erzsébet egyesület thea délutánja a Royal disztermében. Kezdet: 5 órakor.
- December 3. Péntek.**
Thomson Cesar és Kaufmann Francilló Hedvig hangversenye a Bikában. Kezdet: este 8 órakor.
- December 7. Vasárnap.**
Sauer Emil zongoraművész hangversenye a Bikában. Kezdet: 8 órakor.
- Január 15. Szombat.**
Culp Julia s az orosz trio hangversenye a Bikában. Kezdet: 8 órakor.

A harmadik csütörtöki est.

A csütörtöki felolvasó esték rendezősége tegnap rendezte az idei első ciklusban harmadik délutánját. A kath. főgimnázium nagyszalontól ezuttal zsufolásig megtöltötte a felolvasó esték törzs közönsége s mindvégig élvezettel hallgatta az ügyesen, változatosan összeállított műsor számait.

Egy, a felolvasó estékről ismert kiváló zongorista: Boros Anna urleány nyitotta meg az estét Melartin Legendájával. Kiforrott művészi játékában ezuttal sem tagadta meg magát, a közönség pedig viharos tapsal jutalmazta a kiváló műélvezetet nyújtó zongorajátékot.

Földi József dr., a főgimnázium fiatal tanára „Az ókor regénye” c. tartalmas tanulmányt olvasott fel, melyben a klasszikus regényirodalom örökértékét bizonyította, a modern írók efemer értékű írásaival szemben. Nagy sikere volt.

A tetszéssel fogadott felolvasó után Bárdos Irma, szintársulatunk tagja énekelt

néhány kedves magyar műdalt s a közönség követelő tapsára még ráadásokkal is kedveskedett.

Bárdos Irma olyan gyönyörűen énekelt s olyan pompásan, hatásosan színezett, hogy a közönség valósággal tüntetett mellette.

A pajkos kedélyt Zoltán István hirlapíró képviselte, aki „Melissa” címmel egy pompás, ötletes jelenetet adott elő általános derűtség mellett.

A sikerült felolvasó estét Pattermann Ida urleány gordonka-számai zárták be. Plotow „Stradella” operájából játszotta a hatalmas Templom-áriát, majd Nolk „Guitare”-ját a tőle megszokott rutinnal. A tapsból, elismerésből bőven kijutott neki is.

A zongorakíséretet az énekszámnál s a gordonkaszámnál is Mártonfalvy György látta el.

A mai hangverseny.

Egész névsor az, melyet a zenekedvelők társaságának mai hangverseny-műsoráról olvashatunk. És milyen névsor! Világszerte ismert, nagynevű művészek! Hajdu Marcellé pályautása egyike a legérdekesebbeknek. A budapesti salonok elkényeztetett művésznője egyik napról a másikra lett országos hírvé nevezetesség. Ma már a kir. Operaháznak elsőrangú csillaga s a zeneművészet büszkesége.

Reininger Otti nevét különösen a múlt szezonban olvashattuk gyakran zenei szaklapokban. Egyike azoknak a keveseknek, kiknél a virtuóz technika kifejező játékkal egyesül.

Szendy Árpád, a magyar kir. zeneakadémia hírneves zeneszerző tanára, egyike a jelenkor legelső zongorásainak.

Mooshammer Román, a mesevilág aranyos, zengő-bongó hangszereinek szuverén mestere, az est negyedik vendége. Az ötödik pedig Dienzl Oszkár, az ország legkiválóbb zongorakísérője.

A hangverseny iránt megnyilvánult érdeklődésnek óriási méreteire abból a tényből is következtethetünk, hogy páholyjegyek már hetek óta nem kaphatók. A társaság tagjai jegyeiket este 7 óráig Csáthy Ferenc könyvkereskedő urnál, azontul az esti pénztárnál vehetik át. Jegyek, korlátozott számban, 2 és 4 koronáért kaphatók az esti pénztárnál is.

VÁROSHÁZA.

Küldöttség Kossuth Lajos temetésén. Bärezy István budapesti polgármester táviratban kérte Debrecen tanácsát, hogy a Kossuth mauzoleum felavatásán, mely november 25-én, délelőtt fél 11 órakor lesz, amikor is Kossuth Lajos földi maradványait fogják benne elhelyezni, képviseltesse magát. A város közönségét 6 tagú küldöttség fogja képviselni és pedig 3 tanács, három bizottsági tag.

Lejáró bérletek. A jövő évben jár le a látóképi csárda, a bégány és az epreskerti csapszékek bérlete. A tanács a bérletekre meghirdeti az árverést.

Kinevezés. Pár nap előtt adtunk hírt arról, hogy a városi tanács gazdasági felügyelői állást szervezett. Az állást már be is töltötték. Az új állásra ideiglenesen Kövendy Domokos volt városi bizottsági tagot alkalmazták 2000 korona évi fizetéssel.

Névszerinti szavazások. Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának legközelebb tartandó közgyűlésén névszerinti szavazás fog tartatni: 1. A József kir. herceg és a Nyugati utca sarkán levő üres telekből 3468 négyszögöl területnek eladása. (Első ízben.) 2. A Rády János tulajdonát tevő Libakerti föld megvétele. (Első ízben.) 3. A gróf Szapáry József tulajdonát képező Ajtó utca 8. sz. házastelek megvétele tárgyában. (Másod ízben.)

Akik átjárót kérnek. Több, érdekelt gazda kérvényt intézett a tanácshoz, hogy a Kadarcson átjáró hidat építtessen. A tanács a kérelmet kiadta a mérnöki hivatalnak.

Elmarad a városi közgyűlés. A november havi, városi közgyűlés a budapesti Kossuth mauzoleum fölavatása miatt csütörtökről elmarad. A közgyűlést pár nappal később fogják megtartani.

Tíz hold téglavetésre. Horváth János a téglagyára számára 10 hold földet kér 10 évi kihasználásra. A tanács hajlandó a kérelmet teljesíteni, ha a föld holdja után 500 koronát fizet.

Az új építkezési szabályzat. A város új építkezési szabályzata a jövő hónap elsején lép életbe, miután szabályszerűen kihirdetve és közszemlére téve lett. Az építkezési és használati engedélyek díjtáblázatát a tegnapi tanácsülésen mutatta be Aczél Géza főmérnök. A tanács a díjtáblázatot változtatás nélkül elfogadta.

Kegyetlen boszu.

Megmérgezett kis leány.

Egy asszony rémtette.

A komádi csendőrség tegnap a község mellett elterülő egyik urasági tanyán borzalmas merényletnek jött a nyomára. A merénylet áldozata: egy 6 esztendő kis leány, még tegnapelőtt este irtózatlan kinok között kiszenvedett.

Balogh Tógyerné 6 éves kis leánya, Erzsébet, tegnapelőtt este lügkömörgezés következtében meghalt. Megindult a vizsgálat, hogy megállapítsa, kit terhel felelősség a kis leány haláláért s a vizsgálat során kiderült, hogy Baloghnének, az anyának lakásán nincsen is, nem is volt lügkő. Ellenben Baloghné szomszédjának, Mincsár Annának a lakásán találtak egy poharat, a melyben lügkőmaradék volt.

Ezután már nem sok munkát adott a csendőröknek a nyomozás. Mincsárné bevallotta, hogy ő mérgezte meg Baloghné kis leányát. Ellenséges lábon élt Baloghnéval s ilyen vadállatias kegyetlenséggel töltötte ki bosszuját.

A csendőrök e vallomás alapján Mincsár Annát letartóztatták s az esetről értesítették a kir. ügyészséget.

SZÍNHÁZ

Hanka.

— Bemutató előadás. —

Vannak az életben komoly pikantériák, melyek megírásától természetesen visszatartja valami benső, hatalmas erő a férfi-író tollát. Egészen másképpen a női írók, az írónők. Ők a pikantériától való azt a huzódást nem ismerik. Egy repülő pilóta bámulatos hidegvérével veszik tollukra az életnek ezeket az asszonyos eseteit s a nagy közönség előtt úgy boncolják, analizálják, mintha csak egy iskolai tankönyv számára írják meg az óda elméletét.

A „Hanka” szerzője: Z polska Gabriella férfejjel, férfiszívvel és férfias erővel figyeli az életet és nem esik az asszonyírók

említett betegségébe. Ő is ott szaval és hirdet társadalmi igéket az anyaság körül, de ezt a kényesebb témát szerencsés kézzel mindig háttérbe tudja szorítani pompásan megalkotott asszony alakjainak eleven szerepeltetésével.

„Moralnosc pani Dulskiej“ című darabjában három felvonáson át egyetlen szobában egyetlen családot mutat be s már a külsőségeknek ezzel az egyszerű technikájával is sok tartalmi erőt ígér.

Dulzskiné (Gerő Ida), egy megvagyonosodott nyárspolgár-asszony alakja uralja a darabot. Ez az asszony csupán a pénzével, intelligenciával és a szükséges lelki tulajdonságok nélkül csupán a pénz létráján akar a társadalomban előtörni egész családjával. Míg az előkelőséget utánozza: kiöli házából a nyárspolgári család irigylésre méltó, békeséges, nyugodt életét. Elhanyagolja leányai nevelését, szemet huny fiának Hankával, a cseléddel kötött viszonya felett, csak hogy fiát a házban tartsa s az ne költekezhesen a házon kívül.

Csak spórol, csak steigerol, csak kurgat és házartoskodik. Ez a darab. Maga a cselekvény tulajdonképpen csak epizód. Hanka, a szurtos cseléd anyja lesz; Dulzskiné el akarja kergetni a cselédet, de fia kijelenti, hogy Hankát nőül veszi. A gögös, kapaszkodó, előkelőséget hajhászó Dulzskinét tehát az a veszély fenyegeti, hogy cselédje — menyje lesz. Ezt a bonyodalmat végre is Dulzski unokahuga, egy ravasz, raffinált asszony oldja meg és pedig úgy, hogy a pénzért élő-haló Dulzskiné 1000 korona kárpótlást ad Hankának a házasságért.

Ezt a sok megfigyeléssel, de kevés drámaíró érzékkel megírt „komédiát“ — mint a szerző nevezi, mutatta be tegnap színtársulatunk jó előadásban. A két első felvonás tartalmával is szépen, erősen hatott, a teljesen értéktelen III. felvonást pedig színészeink sem tehetők elfogadhatóvá.

Dulzskynét, ezt a kitűnően megrajzolt alakot Gerő Ida játszotta élvezetes művészettel. Alakja, hangja, játéka elsőrendű Dulzskynét alkották. Zbiskót, a fiát Kemény játszotta. Eleinte: a társalgási részekben jó volt, de már az első kitörésekkel hatást tévesztett s később egyre rosszabb lett. Indokolatlan szaladgálása a színpadon, formátlan karlejtései s a keretből kirívó hangja eltemették az igazi Zbiskót. A két Dulzskilányt Báthori és Huzella játszották kedvesen. Báthori ez alakításával ismét bizonyoságot szolgáltatott művészetéről. A kis Méla szánalmas, fájdalmas, jólelkű alakját annyi igaz vonással rajzolta meg, annyi igaz hanggal tette rokonszenvesé, a mi az előadás egyik főerősségévé avatta. Hahnel Aranka a raffinált asszonyka hálátlan és rosszul megírt szerepét igyekezett elfogadhatóvá tenni gondos játékkal.

Kis szerepükben jók voltak: Györe, Gyöngyi, Gazdy és Szilágyi Berta is.

Az előadást zsufoolt ház nézte végig s zajosan tapsolta a szereplőket, különösen a II. felvonás után. Az előadást ma megismétlik. (Z.)

A vasárnapi előadások. Vasárnap délután a sikerrel felújított Dollárkirálynő kerül előadásra az esti előadások szereposztásában. Este Jakobi Viktor szép zenéjű operettjének: Tüskerózsának lesz a bemutatója. A darab nagy kettős szerepét Szilási játssza. Az előadás alatt nyolceszor öltözik, ami valóságos fregoliáda, de egyszersmint alkalmas ad pazar jelmezek bemutatására is. Hálás szerephez jut a komikus gárda is: Gyöngyi, Arkosi, Nádor. A darab legszebb dalait Horváth énekl.

Elvált asszony. Holnap, szombaton Fall Leo szenzációs sikerű operettje: Az elvált asszony kerül színpadra kilencedszer, az eddigi szereposztásában.

Akasztott ember a temetőben.

Öngyilkos szobafestő segéd.

Titokzatos öngyilkosság.

Tegnap reggel a Péterfiai temetőben a járőrelők egy akasztott emberre találtak. Ugy lógott az egyik temetőfán, ahogy felakasztotta magát. Arca eltorzult s teste már kihült.

A vizsgálat megállapította, hogy Szabó József, debreceni szobafestő segéd az öngyilkos. Tegnapelőtt este látták utoljára, amikor szomorú arccal sétált a temető környékén. Este még azt is látták, hogy Szabó bement a temetőbe s ott leült egy sirdombra.

Tettét még tegnapelőtt este 8 és 9 óra között követhette el. Öngyilkosságának okát nem tudják. Rendezett viszonyok között élő, rendes ember volt s arról nem tudnak, hogy szerelmes lett volna.

Holttestét beszállították a köz-kórház halottas kamrájába.

Halál a munkateremben.

Szivszélhűdés érte.

A litografus halála.

Dávidházi Kálmán könyvkötő és bórdizsműves telepén tegnap egy munkás összeesett s meghalt, mielőtt orvosi segítség érkezett volna.

Knellmayer Károly 27 éves fiatal ember mint litografus volt alkalmazva Dávidházinál. Knellmayer tegnap délután munka közben hirtelen rosszul lett, összeesett s mire az előhívott Hütter Károly dr. megérkezett, Knellmayer már halott volt.

Az esetről értesítették a rendőrséget, ahonnan Szócs biztos és Balkányi dr. rendőrorvos jelentek meg a szerencsétlenség színhelyén.

A tetemet beszállították a köz-kórház halottas házába s a szomorú esetről értesítették a szerencsétlen véget ért munkás feleségét.

UJDONSÁGOK.

*** A debreceni tornaegyesület rendkívüli közgyűlése.** A debreceni tornaegyesület f. évi november hó 22-én, hétfőn d. u. 6 órakor, a városháza emeleti nagy termében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya: Jánosi Zoltán és társainak beadványában foglalt sérelmek és azok orvoslására vonatkozólag a választmány javaslata. A tárgy fontosságára való tekintettel az elnökség kéri a tagokat, hogy a rendkívüli közgyűlésen mennél nagyobb számban jelenjenek meg.

*** Jótékony karácsonyi vásár.** Nagy szorgalommal s nem kisebb lelkesedéssel készül a debreceni Szt. Erzsébet egyesület karácsonyi vásárára, melyet december 11. és 12-én, a Bika szálloda disztermében fog megtartani. A vásár egyik érdekes helye lesz a kis vigszínház, a hol urasszonyok, urleányok és urak egyfelvonásos vigjátékokat, apró magánjeleneteket, tréfákat adnak elő. Ez, a vásár egyik napján lesz. A másik napon a Cabaret működik, a hol gazdag, változatos műsor mellett szórakozhat a közönség. A vásár különféle sátraiban, bufftjében száznegyven urasszony és urleány végzi az előadását és a kiszolgálást. Az árak, éppugy mint a multban, most is nagyon szolidak lesznek, túlfizetés kizárt dolog, sőt karácsonyi kedves ajándékokat igen olcsón vásárolhat a közönség. A vásár egész tartama alatt délelőtt, délután a debreceni elsőrendű zenekarok tartanak hangversenyt.

*** A takarékpénztár háromemeletes bérpalotája.** A debreceni első takarékpénztár háromemeletes bérházára vontkozó versenytárgyalás eredményét az igazgatóság 17-én bírálta el. Rimanóczy Kálmán műépítész szakszerű ismertetései alapján a munkálatok kiadásának eldöntésénél az igazgatóság a jutányossági és megbízhatósági szempontok szem előtt tartásával oly határozatot hozott, hogy a bontási, föld, kőműves, elhelyező, ács és facementető munkálatokat Tóth István, valamint Pavlovits és Szilágyi helybeli építésznek adta ki közös vállalként, az Eternit palafedő munkával pedig Kubinyi L. és társa helybeli céget bizta meg. A vasmunkát a budapesti Danubius hajó és gépgyár r.-t., a vasbeton munkát pedig a Magyar vasbeton építési vállalat Kemény és Tiszacég nyerte el. Az építkezés többi munkanemeire vonatkozó kiírásokat az intézet e hónap második felében teszi köze.

*** A debreceni munkásgimnázium** tegnap nyitott meg az ipartestület disztermében. Előadás minden nap van este 8-kor. Hetenkint két vetítéses előadás. Bővebb felvilágosítás kapható ugyanott.

*** Csődmegszüntetés.** A debreceni kir. törvényszék Lengyel Jenő püspök-ladányi lakos ellen a csődöt vagyonihiány miatt megszüntette.

*** Eltűnt kis leány.** Mikó Erzsébet 10 éves kis leány szüleinek Szotyory-telepi lakásáról eltűnt. A szülők kérték a rendőrséget, hogy köröztesse az eltűnt kis leányt.

*** Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Vásári István ref. 6 éves, Csóka Juliánna ref. 12 napos, Deák Dezső izr. 32 éves, Dudinyás József g. kath. 1 éves.

*** Árverés a szegények javára.** A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m.: bórondók, táskák, kalapok, esernyők, botok, ruha és fémhártyák stb. Debrecen állomás podgyász felvételi helyiségében, 1909. évi november hó 25-én, délelőtt 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adni. A befolyó összeg a helybeli szegény alap javára fordítatik.

Legjobb a Békési Róza „Csont” szin szappana

* **Divat Salon** legújabb száma 50 fillér, kapható Antalffy Józsefnél.

* **Téli leány-köpeny.** 4, téli kabát serdülő leánykának 6, női téli kabát 8 forinttól kezdve kapható a főposta melletti legnagyobb női felöltő áruházban. Rózsa Lajos vezetése mellett, Piac u. 34.

* **Képes levelezőlap** ujdonságok legnagyobb választékban Thaisz Arthur papírnemű áruházában.

* **Végeladás egy főtéri nagy cipő üzletben.** Glück Ede cipő üzletében végeladás van; az összes raktáron levő férfi női és gyermek cipők rendkívül olcsón lesznek kiárusulva a Kossuth utca sarkán.

* **Valódi angol és sollingeni acélzsebkések,** ollók, borotvák, borotváló készülékek a legolcsóbbak Mentze Henrik áruházában, Kossuth utca 4. szám.

* **Szörme-kabátokat** készít és átalakít izlésesen Györffy női-szabó.

* **Színházi cukorkák** 30, 60 fill. és 1 kor. csomagokban kizárólag kaphatók. Első debreceni gőzcukorkagyár, városi üzletében, főtér Tiszapalota.

* **Dr. Láng szanatóriumában** felvétetnek — címe és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Külön szobák és közös kórtérme. Roentgen-laboratórium, elektromos gyógyeszközök, frandisatiohoz, darsonvalisatiohoz. Elektromágnes, villanyos fényfürdő, villanyos 4 rekeszes fürdő, kék s vörös fény, vibrációs masszázs. Legmodernebbül felszerelt műtőterem. Az intézet bárki által, bármikor megtekinthető, tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Czim: Dr. Láng szanatórium. Debrecen, Kossuth utca 39. szám

* **Igyekezzen** mindenki nagyon olcsón cipőt és kalapot vásárolni Glück Edénél, a Piac utcán, mert ottan most végeladás van.

* **A Royal disztermére** a farsang időnyre, kényelmes mellékhelyiségekkel, előjegyzéseket elfogadják, Hauer Bertalan tulajdonos.

* **Buridán szamara,** vizjáték, teljes szöveg könyve 60 fillér Antalffy Józsefnél.

* **Ha olcsón akar venni** férfi, fiu és gyermek-ruhát, keresse fel Grünfeld Adolf és társa férfi, fiu és gyermekruha üzletét, Debrecen, Piac utca, Kistemplom mellett (sarkok bolt).

* **Fésűk,** fésűködő készletek, toilet és kézi tükrök, hajtűk, fejdíszek és csattok legnagyobb választékban Mentze Henrik áruházában kaphatók.

* **Aki karácsonyra** szép meglepetést akar szerezni, rendeljen Antalffy Ferencnél iparművészeti tárgyakat.

* **Végeladás van** Glück Ede nagy cipő és kalap-üzletében, a Kistemplommal szemben.

FŐVÁROSI BAZÁR Simonffy-utca 1.

Kossuth Lajos teste ép.

Megnézték a koporsóban.

Felbontották a koporsót.

Budapest, nov. 18.

Miután a nemzeti kegyelet-emelte gyönyörű mauzoleum teljesen elkészült a Kerepesi temetőben és végleges pihenőre várja a magyar nemzet legnagyobb fiát: Kossuth Lajost, ma a főváros polgármestere küldöttség jelenlétében bontotta fel az ideiglenes sirt, ahová az egész nemzet hasonló kegyelettel zarándokolt, mint a szentsírhoz a világ keresztényei.

Rendkívül megható volt a sírfelbontás jelene. A munkások leemelték az üreget fedő kőlapot, majd óvatosan hozzáfogtak a felbontásához, ami negyed órai munka után sikerült is. Azután az üregből kiemelték az érekeporsót, amelynek üvegfedeléről eltakarították a koszoruk és virágok maradványait.

Az üveglapon át tisztán látszott a halott arca, úgy hogy mindnyájan ráösmertek a nagy halottra. Bár már 15 éve mult, hogy eltemették, a fej, az arc, a fogak teljesen épek; nem győzött rajta az enyészet hatalma, nem indult feloszlásnak, ami valóban csudaszamba megy. Ezután a koporsót átvitték a mauzoleumba.

Ma megállapították a temetési ünnepély programját is, mely csütörtökön délelőtt fél 11-kor lesz. A budai dalárda elénekli a Hymnuszt, Bárczy István polgármester jelentést tesz a mauzoleum építéséről és annak gondozását a főváros közönsége nevében átveszi, Raffay Pál ág. ev. lelkész bucsuztatót mond, azután pedig a küldöttségek elhelyezik a koszorúkat a koporsón, amelyet befalaznak és sarkofággal fődnek be.

TÁVIRATOK

Kragujevics Spázó ügye.
Elnapolták a tárgyalást.

Budapest, nov. 18. A szexuális bűnökkel terhelt Kragujevics Spázó horvát jogász bűnügyet elnapolta az esküdtszék, mert a berlini orvos-szakértők nem jól terjesztették be véleményüket.

Wekerle kihallgatáson.

Bécs nov. 18. Wekerle Sándor miniszterelnök ma érkezett meg Sztéryni József államtitkár társaságában. Délután 2 órakor fogadta az uralkodó Wekerlét és nagyon meg volt elégedve a politikai helyzetről tett jelentésével. A jövő hét elején utaznak a kormány tagjai Bécsbe és akkor fog megtörténni az új kormány kinevezése.

Justh Gyula a helyzetről.

Budapest, nov. 18. Justh Gyula ma nyilatkozott a politikai helyzetről és a függetlenségi és 48-as párt magatartásáról. A párt holnapi értekezletén fog dönteni, hogy összehívják-e a képviselőházat vagy sem. Ez a kérdés ma már másodrendű, miután a döntés már megtörtént a pártszakadással. Justh élesen kelt ki Kossuth ellen: -- Micsoda vezér, függetlenségi politikus és bajtárs az, aki úgy jár el, mint Kossuth. Csak addig küzd, míg nem megy a falnak — mondta — majd elítélte a nemzethez intézett manifestumát és választóihoz írt nyílt levelét. Ez a két bizonyíték is teljesen elegendő arra, hogy az ország elforduljon tőle.

Tilos a sacharin-gyártás.

Páris, nov. 18. A bortermeleő államok nemzetközi kongresszusa eltiltotta a borhamisításra leginkább alkalmas sacharin gyártását. A megállapodást Magyarország és Ausztria képviselői is aláírták. A nemzetközi egyezmény értelmében a sacharin gyártóit és terjesztőit börtönbüntetéssel fogják sújtani.

Szégyen elől a halálba.

Kaposvár, nov. 19. Schäffer Mariska 14 éves leány szerelembe esett és mikor annak következményeit érezte, megmérgezte magát. A szerencsétlen életével fizette meg könnyelmű ballépését.

Gyermekgyilkos özvegy asszony.

Kaposvár, nov. 18. A csendőrség a szomszédok feljelentése alapján letartóztatta özvegy Hoffmann Ferencnét, aki törvénytelen gyermekét megfojtotta. A kis hullát az ágya párnái közt találták meg.

Hóviharok Németországban.

Berlin, nov. 19. Az ország minden részéből óriási hóviharokat jelentenek, a minnek következtében a vasuti, táviró és telefon-közlekedésben nagy forgalmi zavarok vannak.

Szavazat helyett három lövés.

Budapest, nov. 18. Nagy izgalmat keltett ma este a VI. kerületi községi választáson dr. Krausz Sándor ügyvéd merénylete. Az ügyvédet Magyar Miklós kereskedő, az egyik jelölt kapacitálni próbálta, amin az ügyvéd úgy felbőszült, hogy revolvért rántott és háromszor Magyarra lőtt. Szerencsére azonban a golyók senkiben sem tettek kárt. A lövésekre nagy pánik támadt és sokan eszeveszetten menekültek. Az ügyvédet, aki gazdag ember és három háza van, letartóztatták.

Osztálysorsjáték.

Budapest, nov. 18. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 60,000 koronát nyert: 102928. 10,000 koronát nyert: 44972. 2000 koronát nyert: 87080. 1000 koronát nyertek: 77479 89432 96715 105322. 500 koronát nyertek: 10113 18889 22007 26200 79196. 300 koronát nyertek: 2971 18234 15094 17834 21868 33717 47332 54817 7450 81352 86860 68034 88573 102428 108686. 100 koronát nyertek: 2041 8738 11493 11765 16192 16670 17694 18559 19069 19692 22222 23369 25728 27044 27924 29761 32087 33784 34221 35188 35773 36101 36759 38893 40553 41303 42033 44521 44638 45966 46003 48480 51489 55003 56561 59280 62295 68147 68708 69150 69940 73869 78434 80464 81341 83389 85967 87408 88363 89127 94034 96867 97902 99119 99467 101097 106883 106996 107316 107486 107767.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Sajtóper az esküdtbíró előtt.**

Szolnoky Gerson bősörményi ref. lelkész sajtóper indított Kálmán Lajos főgondnok ellen, aki egy bősörményi újságban megérte megírta. Az érdekes sajtóper tegnap kezdte tárgyalni a törvényszék esküdtbírója. A tárgyalást Hoffmann József kir. táblabíró vezette. Az esküdtszék a következőleg alakult meg: Bundi S., Gál A., Fux A., Kurián Gy., Szolnoki L., Teleki M., Gisdika I., Nagy Albert, Molnár István, Ceisig Lajos, Barta Mihály, Mezei Gábor. Tegnap a vádlottat hallgatta ki a bíróság. Vádlott azzal gyanúsította panaszost, hogy helytelenül kezelte az egyházi vagyont. Nem érzi magát bűnösnek. Ezután a panaszost hallgatta ki a bíróság. A tanúk kihallgatására ma kerül sor.

HIREK.

A barátnők. Marosvásárhelyről megdöbbentő tragédia hírére hozza a táviró. Kovács Áron ref. pap felesége és Priszlay Árpád

községi jegyző felesége, akinek kilenc élő gyermeke van s akik egymással a legjobb barátságban éltek, fölakasztották magukat és mindketten meghaltak. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Éhező lelkek. Bécsből írják: Holzinger Katalin és Emilia leánya tegnap törvény előtt felelték azért, mert spiritiszta szeánszokat rendeztek és azokon pénzt pumpoltak ki éhező és nélkülözö tulvilági lelkek számára. A spiritiszta hívők tudvalevőleg az eget a megelégedés és bőség eldorádója gyanánt képzelik. Holzingerné azonban kiderítette, hogy a szociális nyomor oda föl is átléptélődött. Az ég tele van éhes lelkekkel, akik boldogságukat innen, a földről várják. Azért kegyesen adományozzanak a szegény lelkeknek, akik odafönt épp olyan drágán fizetik meg az ételmezt, mint mi idelelent. Az ilyenfajta érvekkel Holzingernének sikerült 2000 koronát kizsarolnia a könnyen hívő spiritisztáktól. Csak jóval később jöttek rá, hogy milven lufiággal lettek az áldozatai. Megtették a csalóné ellen a feljelentést. Hét havi börtönre ítélte a bíróság az anyát, a lány hat hónapi fogházat kapott.

Öngyilkos uri leány. Nyiregyházáról táviratozzák: Reichmann József nagybirtokos, megyebizottsági tag 16 éves Anna leánya ma a hajnali órákban mellbe lőtte magát. A leány igen érzékeny természetű volt és mostoha anyja intését annyira szívére vette, hogy öngyilkosságot követett el. A leány sérülése halálos.

Megszakadt távirat- és telefonösszeköttetés. Bécsből jelentik nekünk: A közvetlen távirati és telefonösszeköttetés Bécs, Berlin, Hamburg, London és Köln között mindeddig nem sikerült újból helyreállítani, úgy, hogy a táviratok ezekről az állomásokról és ezekre az állomásokra nagy késéseket szenvednek, mert a táviratokat rendeltetési helyükre csak kerülő utakon lehet eljuttatni.

Egy kormányozható léghajó balesete. Brémából táviratozzák nekünk: A Gross katonai léghajót tegnapi felszállása alkalmával az orkánhoz hasonló vihar a gázgyár tetejére dobta. Öt ember volt a léghajó kosarában, kik közül szerencsére egy sem sebesült meg. A léghajót megmentették.

Budapesti gabonatözsde.
November 18.

Változatlan áron elkelt (50 kilogrammonként) 3000 mm. buza.

Egyéb termények ára is változatlan maradt.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet nyugodt irányzattal nyílt meg, mert a külföldi jelentések nem buzdítottak. Az üzletmenet további folyamán a spekuláció fedezési nyomán a hangulat barátságosabb jellegűt öltött és a gabonaneműk árai néhány fillérrel csökkentek.

A forgalom mérsékelte volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza ápr. 1910.	1398	1405—1404
Buza május	1388	1390—1386
Buza október	1171	1175—1174
Rozs ápril	1014	1018—1016
Rozs októberre	895	897—896
Zab októberre	—	—
Zab ápril	751	750—752
Tengeri május 1910	670	672—671

Apró hirdetések.

KANARI énekes madarak, a legnemesebb fajokból, beszerezhető Péterfia u. 26. 5067

KERESK 3—4 szobás lakást azonnali átvételre. Cim. Arany János u. 32. 5068

Szabás, varrás és minta rajzolásból

alapos oktatást nyernek intelligens hölgyek

özv. Knotty Kovácsné Silye Gabriella

női szabászati és varró iskolájában. Beiratkozás szeptember 15-től bármely napon, reggel 9-től 12-ig, délután 2-től 5-ig.

Kossuth-utca 45. szám alatt.

Egy tanfolyam 3—4 hónapra terjed s a tanító a beiratás napjától számítatik. Bentlakó növendékek felvétetnek.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok eseteiben, valamint cukorbetegségeknel, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22.
Kütközétség: EPERJES.

Kapható Debrecenben mindenütt.

Szörme kabátokat

garnitúrákat Vásároljon

a főposta melletti szűcs áruraktárban

Rózsa Lajos

vezetése mellett.

Legújabb női ruhaszövet

Bársony és selymek

Mosó vellek

dus választékban raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Szántó Zsigmond

modern kárpitos és díszítő

Debrecen, Piac-utca 63. sz. (az udvarban).

Elvállal minden e szakmába vágó a legkényesebb igényeknek is megfelelő munkát. Jó munkáért több kitüntetés.

Patent Unicum

éjjel, ágy, nappal dívány.

Telefon 632.

Halmágyi

Sámuel

női és leány felöltők áruháza

Debrecen, Piac-utca

a főpostával szemben.

Őszi és Téli

ujdonságok

remek választékban.

Legújabb costumök
Női felöltő Modellek
Utazó angol Raglanok
Szörme kabátok és bundák
Plüsch és bársony kabátok
Intézeti leány felöltők
Gyermek gallérok és kabátok
Sinházi és Estélyi köpenyek
Angol aljak, pongyolák
Princesruhák
Selyem, csipke és Tüllbluzok
Angol és posztó bluzok
Karmantyuk és Boák

Árjegyzék.

Préselt Plüsch kabát	—	frt. 8—
Színes angol kelme felöltő	—	frt. 5—
Gyermek gallér csuklyák	—	frt. 2—50
Angol alj, színes	—	frt. 3.—
Gyermek köpeny, téli	—	frt. 4.—
Csipke blous, bélelve	—	frt. 5.—
Fekete bo	—	frt. 2—50
Fekete karmantyú (Muff)	—	frt. 2.—

Szolid olcsó árak

Külön mérték osztály. Előzékeny pontos kiszolgálás.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó utca 13.

A Nagycsere I számú tanya
mely a Bukholoz József ur és neje tulajdona és amelynek területe 50 katasztrális hold jutányos árban eladó! 1970 Szántó föld, de szőlőtelepítésre is felelő alkalmas!

Ruházkodás!

- 1 rövid fekete téli kabát 5.—
- 1 hosszú fekete téli kabát 8.—
- 1 röv. Plüsch kabát 10.—
- 1 hossz Plüsch kabát 12.—
- 1 szin. röv. Paletó 5.—
- 1 szines hosszú Paletó 7.—
- 1 szines bársony Paletó 10.—
- 1 szörme kabát. 14.—

csak csak

Kistemplombazár

RÓZSÁNÁL.

Ma pénteken friss hal
Fogas és Potyka kapható
Deutsch Lajos fűszerüzletében
Piac-utca 38.

66% 66%
tüzelő anyag megtakarítás érhető el a
RAPID
használatát után. Bizottságilag kipróbálva, több elismerő oklevél. Magyar találmány magyar gyártmány. **Kapható:**
minden kályha kereskedésben.
Telefon 647. 1666 Telefon 647.

A Gyöngyvirág Crème

az arcckrémek gyöngye!
Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer Simává, fehérré s üdévé teszi az arcobort! Sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz. A napra való krème nem zsíroz, * mig az éjjelre való zsíroz. *

1 tégely ára: 1 korona.
Kapható:
Mihalovits Jenő
„Kigyó“ című gyógyszerárban
— Debrecen. —

Menyasszonyi kegymények és ajándéktárgyak nagyraktára.

Kaszanyitzky Endre
főutcai üzletébe
megérkeztek és nagyválasztékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:
asztali függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák, melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.
Olcsó árak. Kiváló árú.
Képekért minden nagyszámú egyszerűbb legfelsőbbéig Épület és portálé fővezetési vállalat.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Száraz tűzifa.

A Hatvan-utca végén levő **lóvasuti fatelepen** villanyerőre berendezert 3 éves vágású száraz tűzifa felvágva nagyobb vételnél város hivatalos mázsáján lemázsálva per 2 korona. Ugyisintén hasábfaköbméterenként 8.50 és valódi porosz szén 4.80 kapható. 1420
Telefon: 713. szám.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA
APTAMÁSI
LITHIUM-GYÓGYVIZ
gyomor-, vese-, hólyag és béltálmaknál valamint asthma bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.
Kapható:
Kontsek Géza
fűszer és csemege kereskedésében
Debrecen, Kossuth utca. 860

MIKLÓS EMIL

TŰZIFAKERESKEDŐ
JÓKAI-UTCA 28. SZÁM ALATT.
Pontos kimérésben és legjutányosabb árban házhoz szállit kitérő elsőrendű száraz **tűzifát.**
Megrendelések **Nagy Samu** dohánytőzsdéjében (városház épület) és a máv. fűtőháza mellett lévő tűzifa raktárában. Telefonon eszközölhető. 1942
Telefon 733. szám.

1642-1909. v. k. szám.

Árverési hirdetemény

A debreceni kir. bíróságnak V. 2553/3 1909. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Dr. Jakabovits Emánuel részére debreceni lakostól 385 kor. tőke, ennek megittelt kamatai és az eddig összesen 62 kor. perköltés erejéig 1909 évi június hó 28-n bíróság felülfoglalt és 2332 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1909. évi november hó 22-én dél előtt 9 órakor,** kezdetét veendő és Piac-utca 70 szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.
Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtatók javára elrendeltetik
Debrecen, 1909. évi október hó 18-án.
Olah Géza,
bírói kiküldött.

Eperjesi cserépkályhák

gyári raktára és **egyedárusítása**
Debrecen és vidékére
Kovács Gyula
vasüzletében 1980
a „Bika“ szálloda mellett.

Magyar tudósok és egyetemi tanárok

támogatásával létesült a **Magyar Vegyipar r.t.** és elkészítették a létező legjobb **szén (carbon) papírt**

melyet szavatosság mellett hoztak forgalomba.
Árak:
Viola, kék vagy fekete színben } 100 lap . kor. 14.—
50 7.50
10 1.60
Misem bizonyítja jobban az áru kiválóságát, hogy meg nem felelés esetén felhatalmazást nyertem a vett áru értékének azonnali visszafizetésére.
Kapható kizárólag:

Mihály Sámuel
papirkereskedésében
Debrecen, Piac-utca. Telefon 106.
Bármely írógéphez szalagok, legjobb és legfrissebb minőségben raktáron. 1396.

Apróhirdetések.

AJANLAT.

- FÉNYKÉPÉSZETI szaküzlet Lóblgyula és Tarsa látszerész, Debrecen, Piac-utca 63. 4700
- KÜLÖNBÉJÁRATU utcai butorozott szoba kiadó, esetleg előszobával. Csók-u. 3. 5059
- HASZNÁLT butorokat vesz és elad Kónya József sztalos, Pacsirta utca 27. 4996
- NÉGY szobás uri lakások, fényes bolthelyiségek kiadók. Csapó utca 26. 4983
- Práter Loránd legújabb dalai, beszélő gépre 3 koronaért kapható Schmidt S. zongora és hangszerraktárban. 4937
- MODERN 5 szobás emeleti lakás május 1-re kiadó. Szechenyi-utca 42. 4885
- A „Friss Ujság” tartalmis naptára már megjelent és 30 fillért kapható a laparusoknál.
- 28 krajcárba kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejelése Benyáts Emil harisnyakötő iparvállalata. 4788
- PRINCESS és directoir fagonhoz a legjobb szabású miaderek olesó arban Benyáts Emilnél kaphatók. 4789
- „Katalin” szőlőtelep. Sajáttermésű borok korlátolt kimerése — kis mennyiségben, hordóból csapolva, nyílt edényben való eladása Rákóczi-n. 7. sz. alatt. Literje 64 fillértől 80 fillérig. 4774
- A LEGJOBB ízű aromás pörkölt kávé Félégyháznál kapható, villany üzemű kávépörköltje a kirakatban. Piac- és Miklós-utca sarok. 4 80
- HARASZT és Plush gyermekkabátok, sapkák, fejkötők, gamasnik, schalak leszállított áron kaphatók Márton Gyula üzletében Piac-u. 9. Uj harisnyak kötése és fejelések ellogadtatnak. 4247
- GÖZÉRŐVEL pörkölt, naponta friss kitűnő zamatu kávé kapható 2 kor. 40 fillértől feljebb, Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében Városház-utca 2. 4167
- SZEGEDI rózsza és édes nemes paprika nagyraktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében Városház u. 2. Rózsza-u. 2. 3289
- KÁVÉ pörköltje villany erővel a legjobb zamatos kávék, kívánatra a kávé pár perc alatt meglesz pörköltve ingyen. Kávé Király Dégenfeld tér. 3951
- A LEGTARTÓSABB és legkényelmesebb saját készítésű férfi női és gyermek cipők nagy választékban szolid ár mellett szereshetők be Griczman Gyula cipész üzletébe Piac-utca Város-ház. Mérték után megrendeléseket dívat szerint készítik. 2971
- MINDEN Pénteken és Szombaton friss németesen készült hurka kapható Benes V. hentes üzletébe. 576
- Jó forgalmu házikenyér sütőde steer sütéssel atadó. Cim a kiadóba. 5075
- SZAKÁCSNÉ uri házakhoz, kis családhoz december 1-re ajánkozik, Acs Nagy László Darabos-utca 38. 5079
- Borbély üzlet 10 év óta fenáll azonnal kiadó. Salétrom-u. 6. 5072
- DEBRÉCENBE érkezett „Felix” fürdőből maszirozó és maszirozónó ez uton kéri ott kezt vendégeit, kegyeskedjenek pártfogolai. Lakik Vár-utca 7. 5066
- IRODAI tendőkre ajánkozik több évi praxissal, magyar, német, francia, angol és olasz nyelv ismerettel, könyvelés és levelezésben kellő jártassággal. Cimet a kiadóhivatalba kérek. 5066

KERESLET.

- Ügynökök, pénzbeszedők jó javadalmazással felvétetnek Gedő varrógépraktárban Piac-utca 56. 5044
- GÉPÉSZ-KOVÁCSOT keresek újévi belépésre, Stern Miksa Simonffy-u. 51. 5025
- EGY gyermektelen házaspár esetleg egy gyermekkel is csekély dologért lakást kap. Hol? megmondja a kiadó. 4954
- Egy szoba előszoba a Piacon irodahelyiségnek bérbe kerestetik. Cimet a kiadóban sziveskedni leadni. 4850
- Elveszett egy kis foxterrier fehér kutya, szuka, két füle sárga. Kéretik a kutyát Kossuth-utca 37 számhoz elhozni. Jutalom 20 korona. 5056
- FÜSZERES segéd helybeli vevők látogatására mielőbbi belépésre felvétetik. Cim a kiadóban. 5074

- Butorozott szobát keres intelligens fiatalember. Feltételek: külön bejárat, fűtés és világítás s lehetőleg a Hungária közelében. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők. 5078
- EGY 15-16 éves erős fiu hentes tanulóknak felvétetik. Petőli-tér. 2 szám. 5077
- ÜGYES fiatal ember ügyvédi irodában alkalmazást nyerhet. Betthyanyi-utca 13. 5061
- GYERMEKTELEN vagy kis családú házaspár a férj egész napi munkára fizetéssel és ingyen lakással felvétetik. Cim a kiadóba. 5060

ELADÁS.

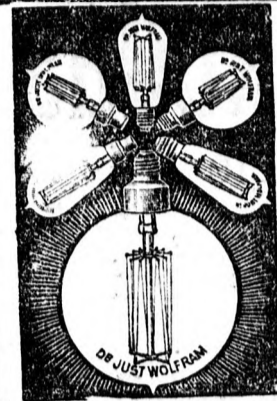
- Fgy jó karban lévő használt zongora sürgősen eladó. Ertekezhetni Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. 5071
- OMNIBUSZ vállalat három társaskocsival, négy lóval, szerszámmal eladó, hatalmas miatt. Konkurencia nélküli vállalat. Grünberger Hermannál Hajduszoboszló. 5057
- Gazdálkodóktól tejet bármely mennyiségben és legjutányosabban vesz Berger Dezső utóda Kossuth-u. 55. 5053
- Eladó fajborok Rizling, Ezerjó, Szlankamenta, Zöld szilványi 50-100 literig 24 krajcár, 100 literen felül 22 krj. 1 liter 36 krj. 5-10 literenként 34 krj. Radetzky József Margit fürdő sarok, bodega. 5000
- EGY nyolc lóerejű cséplőgép eladó. A városba megtekinthető. Hol? megmondja a kiadó. 4955
- NAGYCSERÉN 42 hold tanyaföld eladó, Szechenyi-utca 42. sz. 4884
- Jó karban lévő zuzó gép eladó. Medgyaszay hentesnél. 5078
- HATVAN-UTCAI-KERT I-ső járás 6 számú szőlő lakható nyári épülettel (mindjárt a bejárónál) eladó. Ertekezhetni Nagy András kesztyűs üzletében. 5073
- EÖTVÖS-utca 21 számú ház eladó. 5064
- ÜJFÖLDÖN eladó 8 és 10 holdas tanyaföld. Ertekezhetni Dr. Tóth János ügyvédnél Battyhányi-u. 13. 5063

Vaskályhák kőszénfűtésre és fafűtésre Takarék-tűzhelyek.

Konyha edények
John - mosógépek
raktára
Sesztina Lajos
raktárában
Piac-u. 23.

Szeccessió Inga, Salon álló és ébresztő, valamint fém, ezüst és arany
női, férfi zsebórák
nagyválasztékban legolcsóbb árban 1901
Kurián Gyula műorásnál Debrecen
Piac-utca 42. szám.
Javítások legjobban és legolcsóbban jótállással.

Villamos világítást

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, malmok, gyarak, kastélyok saját üzemű berendezéseket, dynamo, motor szellőztető, telefon szobacsengő berendezéseket helyben és vidéken a legnagyobb szakértelemmel és szaktudással 924

vatosság mellett

FAZEKAS IMRE készíti
Debrecen Piac-u. 77. Telefon 567.
Eredeti Dr. Just Wolfram lámpa gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Olcso írógépek!

Minden rendszertűk, kitűnő állapotban jótállással adatnak el!!!

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégnél. Speciális javító műhely!!

„Adler”

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írás és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debrecen és Hajdumegyer.

KELÉKEK!!!

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!!!

Copying Office! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debrecen, Arany János-utca 2. szám.
Bejárat a II-ik kapun. 1213.

Ékszerek, Órák, Ezüstneműek!

ROSE DEZSŐ

előnyösen ismert ékszerüzlete a n. é. közönség kényelmére

November 20-án

már megkezdte a

Nagy Karácsonyi Vásárt

mélyen leszállított árakkal.

Óriásilag megnagyobbított raktár!

Feltűnő szép választék!